

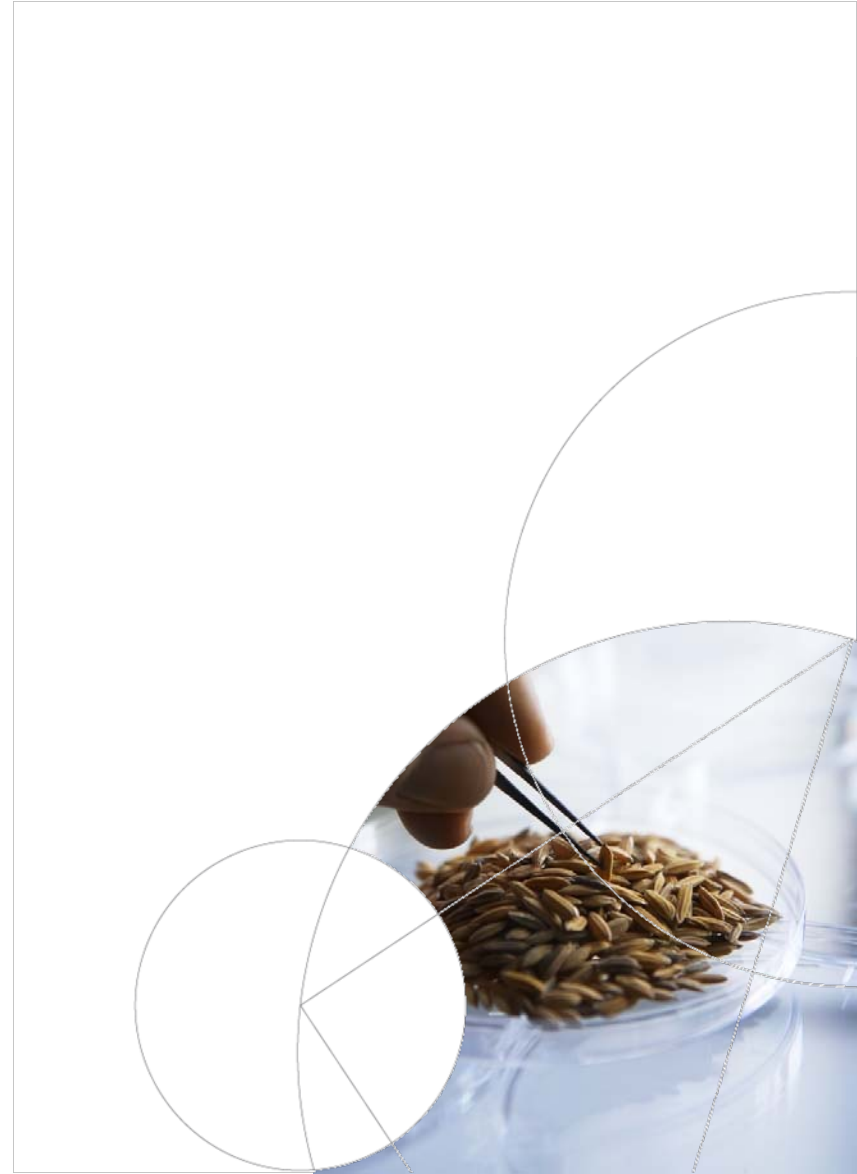
Institut for Jordbrug og Økologi

Wilhelm + 8 ***Pesticiderne*** ***udenfor markerne***

Peter Esbjerg
Prof Land- & Havebrugszoologi

Sted, dato, enhed, anledning mv.
Dias 1

Kilde:

<http://www.naturbeskyttelse.dk/2009/10/giftforbruget-tordner-i-vejret/>

Skadeligt for naturen og landbrugets omdømme!

Sted, dato, enhed, anledning mv.
Dias 2

Dansk landbrugs pesticidforbrug er lavt sammenlignet med andre lande. (uddrag fra L. Nistrup Jørgensen)

	UK (2006)	Frankrig (2006)	Tyskland (2007)	<i>Danmark</i> (2007)
Behandlings hyppighed i vinterhvede (alle midler)	7,68	4,0	5,8	2,34
Behandlings hyppighed i vinterraps (alle midler)	8,88	6,0	5,5	2,7

Målet er, at få behandlingshyppigheden for det samlede danske landbrugsareal ned på 1,7, men efter 2,5 i 2006-7 kom tallet op på **3,2 i 2008!!!** (jvfr. Miljøstyrelsen, sept.2009)

Lånt svensk natur-pynt.
Men Danmark er et af verdens hårdest udnyttede lande: 62% til et meget intensivt landbrug. Ca.90% sprøjtes hvert år.

UK, D og Fr har langt mere naturareal.

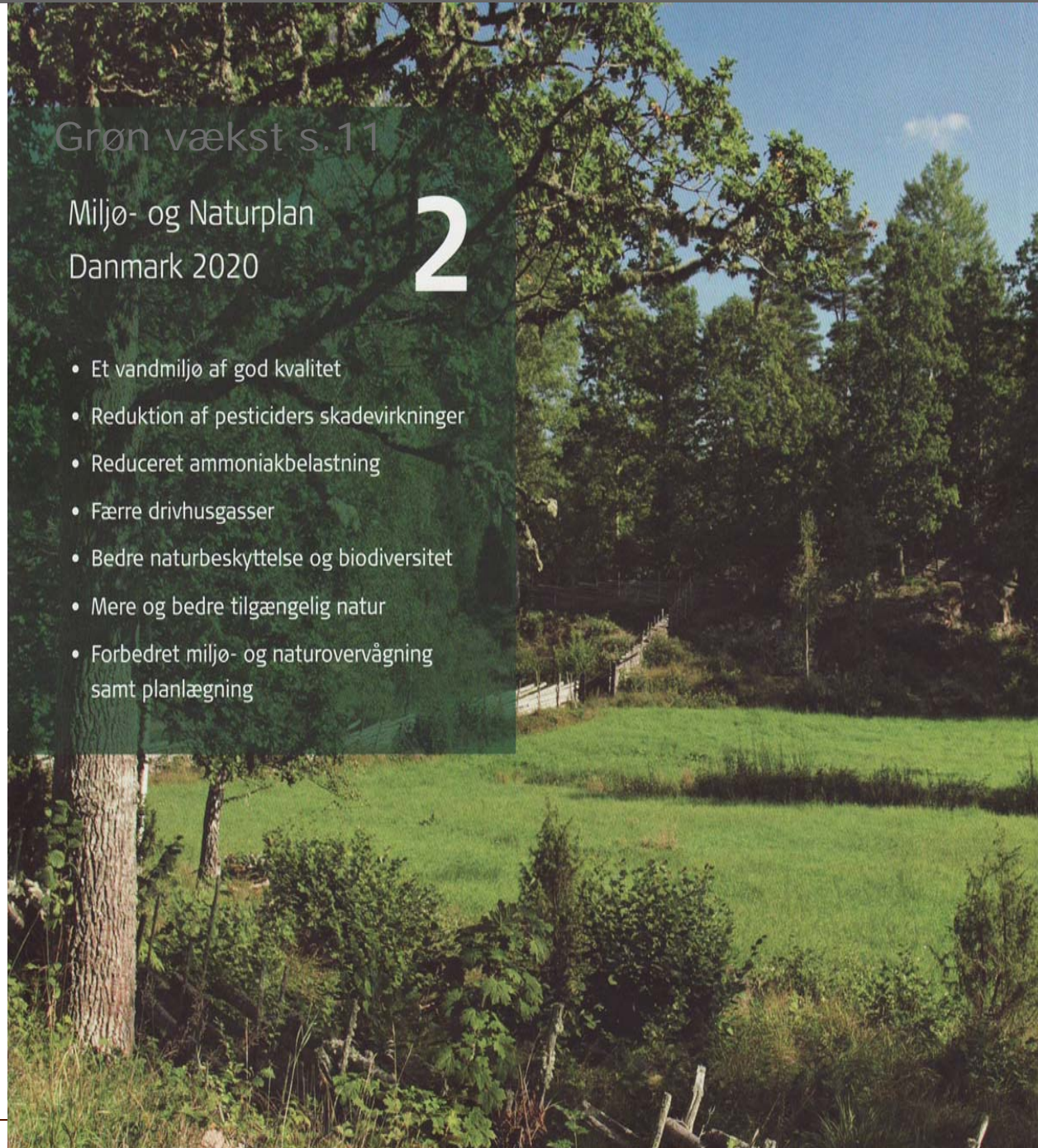
Sted, dato, enhed, anledning mv.
Dias 4

Grøn vækst s.11

Miljø- og Naturplan
Danmark 2020

2

- Et vandmiljø af god kvalitet
- Reduktion af pesticiders skadevirkninger
- Reduceret ammoniakbelastning
- Færre drivhusgasser
- Bedre naturbeskyttelse og biodiversitet
- Mere og bedre tilgængelig natur
- Forbedret miljø- og naturovervågning samt planlægning

Striberne langs marker og hegn (94.000 km), og andre små-biotoper er vigtig dansk natur.

Flora og fauna udenfor marker spiller tæt sammen med markerne!

Stadig færre små- og linie-biotoper.

§3 (Nat.fredning) udgør ikke en effektiv beskyttelse af de mest værdifulde.

Sted, dato, enhed, anledning mv.
Dias 5

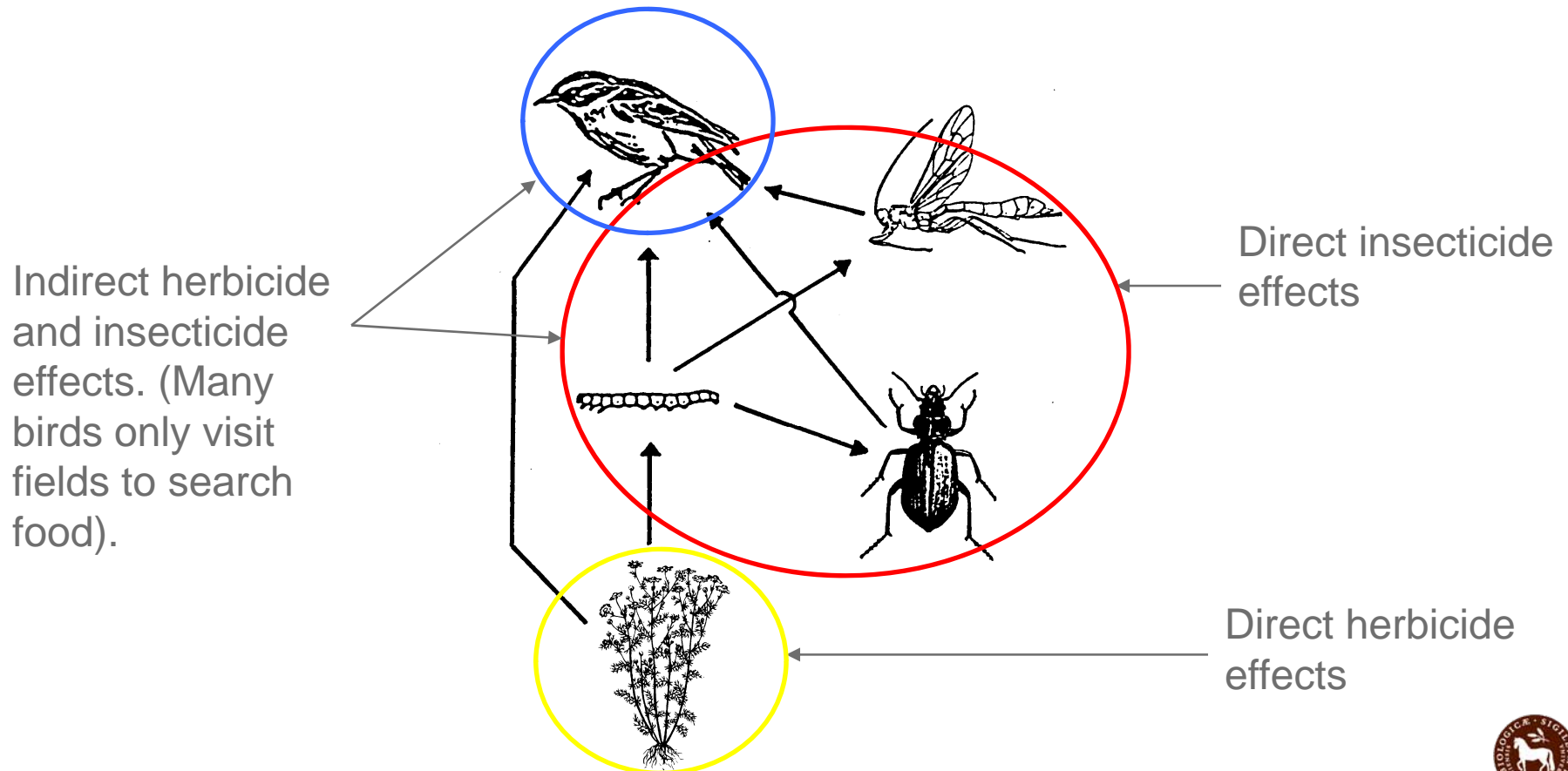
Hvor stor en indflydelse reduceret pesticiddosering, pesticidfravær og sprøjtefrie rande har kan belyses på baggrund af undersøgelser udført med finansiel støtte fra Miljøstyrelsen fra 1996 til nu.

- "Effekter af reduceret pesticidanvendelse på flora og fauna i agerlandet" (Esbjerg & Petersen, ed. 2002)
- "Flora og fauna ændringer under omlægning fra konventionel til økologisk drift" (Navntoft ed. 2003)
- "Bufferzoners bredde: Betydning for biodiversitet i randstriber og hegn" (Navntoft, ed. Under færdiggørelse)
- Projekterne er gennemført i samarbejde med kolleger fra KU: Institut for Jordbrug og Økologi, Biologisk Institut, Fødevarerøkonomisk Institut, Ornis Consult/ Hede Danmark, AU: DMU Kalø, Institut for Genetik og Bioteknologi (DJF), Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, og en række landbrug har påtaget sig at være forsøgsværter (P. Esbjerg har ledet projekterne).

NB: Fødenettet: Undersøgelser af tilbagegang over 30 år i England af fugle i det åbne land har vist kobling til tilbagegangen i insekter, og at pesticidanvendelse er en af de vigtige årsager (Benton et al. 2000)

Investigations on effects of reducing herbicide and insecticide dosages on three flora and fauna elements: plants, insects and birds

¼ dosis:

30- > 55 plt/m², 28% flere arter

Biller på jord: + 25% biomasse

Økologisk: + 70% blomstring,
og betydelig øgning af insekter
oppe på planterne

¼ dosis: + 50% små
frøædere og 100%
tornsangere

Økologisk:

+ 55%
lærker

Bufferzoner: Stor på kun én sæson, og bare 6m giver størstedelen af den forøgelse af plante (fordobling) og insekt –biodiversitet, der opnås med 12 el 24 m zoner.

(Se også poster af Navntoft et al.)

Fot. Rasmus Nimgaard

Fodposen er ekstremt vigtig for insekterne. Prøver her giver stor insekt-gevinst med bufferzone.

Fodpose

Fot Rasmus Nimgaard

Bestøvere og dagsommerfugle er meget afhængige af blomster, her tidsel i fodposen.

Deres situation illustrerer agerlandets forarmede natur: Gs. 13 humlebier pr. gået km, og ned til 1 pr. km!

Fot. Rasmus Nimgaard

Det ændrede klima bliver en udfordring:

- Ukrudtsproblemerne forventes at være uændret
- Flere problemer med svampesygdomme
- **STØT VÆKST I SKADEDYRPROBLEMER** fordi højere temp betyder:
- Mere aktivitet (især spredning)
- Flere generationer
- Indvandring af nye skadedyr

- *Behov for øget anvendelse af insektmidler, som er de giftigste*

Bufferzoner vil alt andet lige hjælpe:

- Begrænsning af pesticidskader
- Udbedring af tabt heterogenitet (Tscharntke et al. 2005)
- Bremsning af biodiversitets-foringelse (EU-forpligtelse)
- Flere agerhøns og fasaner pga elementerne længere nede i fødenettet (Potts 1986)
- Bedre jagt (indtægt)
- *Meget større værdi, hvis der etableres lange, varige bånd af bufferzoner*

6m

Fot. Rasmus Nimgaard

MEN samspillet mellem marker og naturelementer kan ikke negligeres (Benton et al 2000).

Landbrugets drøm om bufferzoner og så fuld "sprøjtefrihed" i marken (Gæmelke, juli 2007) må aldrig realiseres. Altså:

- **Færrest mulige sprøjtninger**
- **Lavest mulige doseringer**
- **Forsat opmærksomhed på behandlingshyppighed og ikke kun uigennemskuelige belastningstal**

Tak for opmærksomheden!

